

Rivierprik - *Lampetra fluviatilis*

Ecological knowledge base

Riviergrondel - *Gobio gobio*

04 Fish

Snoekbaars - *Stizostedion lucioperca*

Rivierprik - *Lampetra fluviatilis*

Algemeen

Algemene kenmerken	
Naam soort(en)groep	Rivierprik - <i>Lampetra fluviatilis</i>
Regio	Nederland, West Europa, Oostzee
Watersysteem	zee, rivieren
Natuurparameter	vissen
HR nr	H1099
Factsheet opgemaakt door	K.E. van de Wolfshaar

Habitat beschrijving

Algemeen voorkomen

Verspreiding in de kustwateren en aangrenzende rivieren van West-Europa, de Oostzee en Zuid-Noorwegen to het westelijke bekken van de Middellandse Zee. Adulten verblijven in riviermondingen en kustwateren. In Nederland ligt het centrum van het verspreidingsgebied, met name in de Zuid-Hollandse en Zeeuwse wateren. Door de aanleg van stuwen en dammen is de populatie sterk achteruit gegaan. De Rivierprik wordt tegenwoordig nog het meest aangetroffen in de grote rivieren. De exacte verspreiding is echter niet bekend; anders dan de Zeeprik wordt deze vis bijvoorbeeld haast niet in netten en fuiken gevangen #2.

Voedselhabitat en strategie

De adult zijn parasitair op andere vissen, larven voeden zich met micro-organismen #2.

Reproductie en migratie

Anadrome trekvis. Paaitrek naar zoet water begint in de herfst (sept-okt) en duurt tot in het voorjaar. De paaigronden zijn in het algemeen onbeschadwd en de bodem bestaat uit zand of grind, met een voorkeur voor diepere plaatsen in snelstromend water. Larven blijven enkele weken op de paaigronden voor ze met de stroom mee naar gebieden met zachtere bodem worden vervoerd #1. Over de voortplantingsplaatsen is weinig bekend: de larven leiden een onopvallend bestaan in de rivierbodem en zijn bovendien moeilijk herkenbaar. We moeten het doen met incidentele waarnemingen. Langs de Limburgse Maas is de soort gevonden in de zijriviertjes Roer en Geul, zodat daar waarschijnlijk paaiplaatsen liggen. In de Drentsche Aa zijn de laatste jaren enkele paarijpe exemplaren aangetroffen, wat aannemelijk maakt dat ook deze beek als paaigebied wordt gebruikt. Het lijkt erop dat de soort zich in ons land in dit verband wat anders gedraagt dan elders; in andere delen van Europa liggen de paaigronden vooral in midden- en bovenlopen van de grotere rivieren #1.

Leeftijd en mortaliteit

Vanaf een leeftijd van 7 a 8 jaar wordt er gepaaid #4.

Response functies

Hieronder zijn response functies gegeven over algemene kenmerken van het habitat van de Rivierprik. Tevens is er een aanvullende dosis-effect relatie, specifiek voor het paaigebied.

Op literatuur gebaseerde relaties over de passeerbaarheid van stuwen en dammen voor de Rivierprik ontbreken op dit moment. De response functies die hier gegeven zijn gebaseerd op schatting en kunnen een te positief beeld geven. De functies over de paseerbaarheid zijn niet soort specifiek!

Streamdiagram

Unknown macro: {flowchart}

```
graph[
rankdir=LR]
nodesep=0.5
"node0" [
label = "Gemiddelde maximum water temperatuur| Aanwezigheid luwten met detritus| Gemiddeld minimum zuurstofgehalte| Substraat| Waterdiepte"
shape = "record"
];

"node3" [
label = "HGI algemeen"
shape = "record"
];

"node0":f1-> "node3" [style=italic,label="minimum"]
[
id = 2
];
```

Unknown macro: {flowchart}

```
graph[
rankdir=LR]
nodesep=0.5
"node0" [
label = " Substraat"
shape = "record"
];

"node3" [
label = "HGI paaigebied"
shape = "record"
];

"node0":f1-> "node3" [style=italic,label="minimum"]
[
id = 2
];
```

Unknown macro: {flowchart}

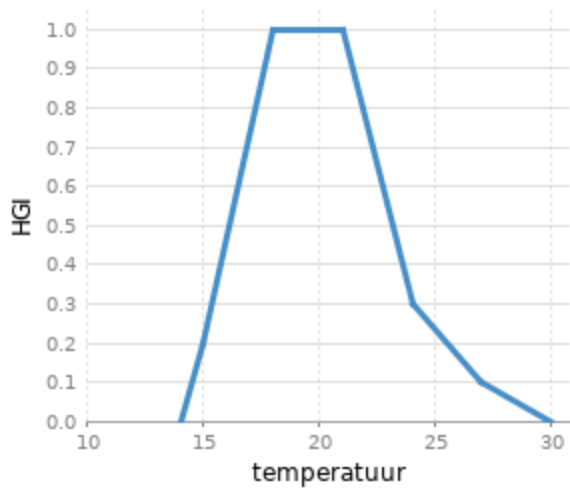
```
graph[
rankdir=LR]
nodesep=0.5
"node0" [
label = "Barriere stroomopwaarts|Barriere stroomafwaarts"
shape = "record"
];

"node3" [
label = "HGI migratie"
shape = "record"
];

"node0":f1-> "node3" [style=italic,label="minimum"]
[
id = 2
];
```

Algemene response functies

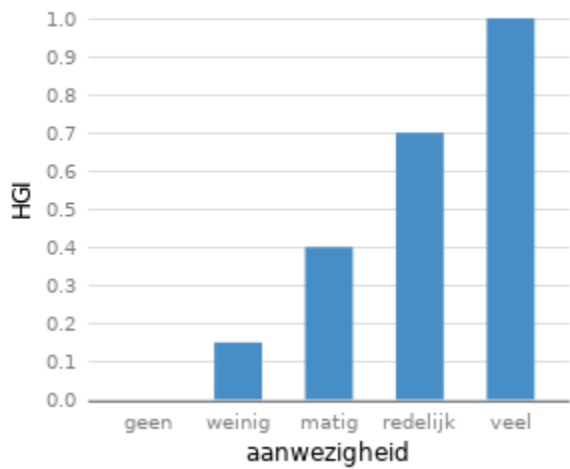
Gemiddelde maximum watertemperatuur

temperatuur	HGI
14	0
15	0.2
18	1
21	1
24	0.3
27	0.1
30	0

Referentie: #3

Aanwezigheid luwten met detritus

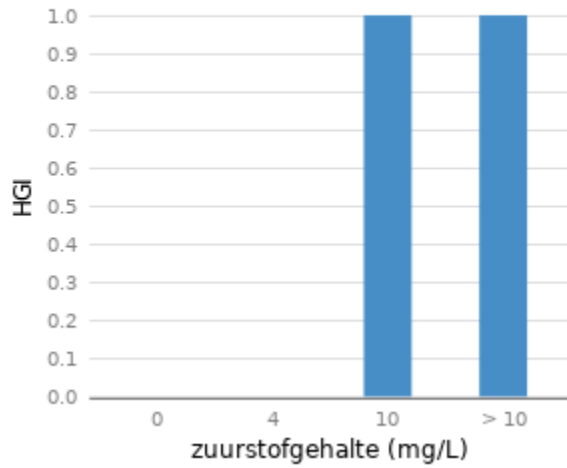

aanwezigheid	HGI
geen	0
weinig	0.15
matig	0.4
redelijk	0.7

veel	1
------	---

Referentie: #3

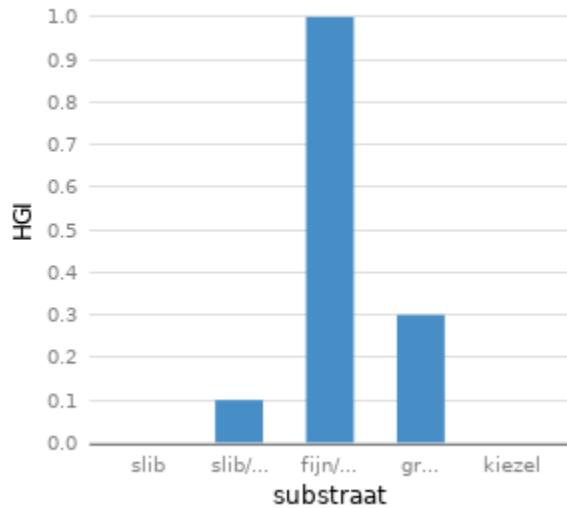
Gemiddeld minimum zuurstofgehalte

zuurstofgehalte (mg /L)	HGI
0	0
4	0
10	1
> 10	1

Referentie: #3

Substraattype

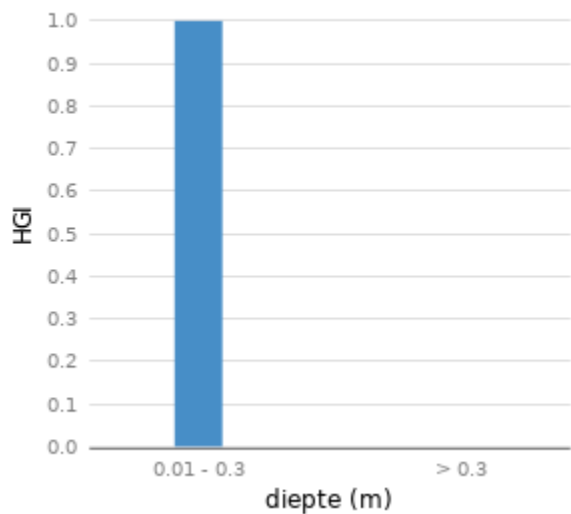

substraat	HGI
slib	0
slib/zand	0.1
fijn/grof zand	1
grof zand/kiezel	0.3

kiezel	0
--------	---

Referentie: #3

Waterdiepte

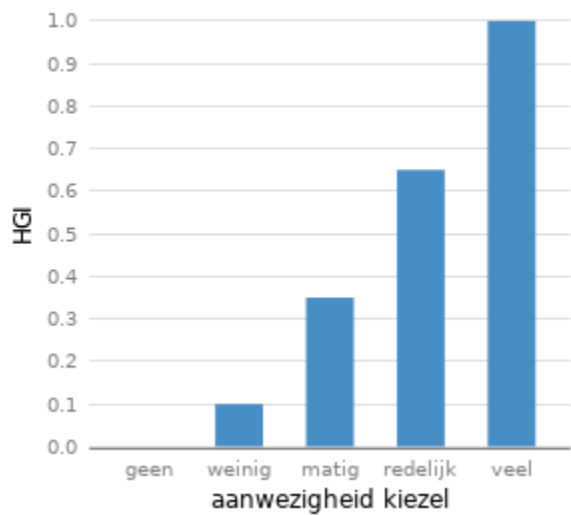

diepte (m)	HGI
0.01 - 0.3	1
> 0.3	0

Referentie #4

Response functie specifiek voor paaigebied

Substraat paaigebied

aanwezigheid kiezel	HGI
geen	0
weinig	0.1
matig	0.35
redelijk	0.65
veel	1

Referentie: #2

Response functie voor migratie

barriere	HGI stroomopwaarts	HGI stroomafwaarts
spuisluis	0.5	1
scheepvaartsluis + stuw + vistrap	0.7	1
scheepvaartsluis + stuw + waterkrachtcentrale + vistrap	0.7	0.7

NB: Na 2007 moeten alle stuwen van vistrappen zijn voorzien.
Referentie: Expert Judgement Jan Kranenbarg

Onzekerheid en validatie

⚠ Deze rekenregels zijn niet gevalideerd.

Toepasbaarheid

Deze relaties zijn geschikt voor het berekenen van de habitat geschiktheid van de Rivierprik in de kustwateren en aangrenzende rivieren. De relaties zijn niet gevalideerd. Aanvullende informatie is noodzakelijk, met name als de relaties ook voor gebieden buiten Nederland gebruikt gaan worden.

Voorbeeld project

Voor deze response functies is geen voorbeeldproject aanwezig.

Referenties

1 <http://www.minlnv.nl/natura2000>

2 Klein Breteler J.G.P. en Kranenbarg, J.. Gidssoortenmatrix Ecologische Netwerkstudies: annex vis. Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij, Nieuwegein. OVB Onderzoeksrapport 87: 56 pp + 6 bijlagen. 2000

3 OVB rapport 1995 (details onbekend)

4 WL | Delft report. T2033. 1996